

Kulturdepartementet

Ku2018/01387/MF

Remissvar över betänkandet SOU 2018:50 Ett oberoende public service för alla

Sveriges Jiddischförbund har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerat betänkande. Den gedigna och genomarbetade utredningen tar på ett mycket förtjänstfullt sätt upp många viktiga aspekter av public servicefrågan.

Vårt remissvar fokuserar emellertid främst på frågor som berör det nationella minoritetsspråket jiddisch och det kulturarv som starkt är förbundet med den judiska minoriteten. Fortfarande är kunskapen i majoritetssamhället låg vad gäller de nationella minoriteterna, detta gäller inte minst för jiddisch.

Jiddisch är i dagsläget det enda av de nationella minoritetsspråken för vilket det inte finns ett krav på en årlig ökning av programutbudet i Public servicebolagen. Dessutom är bolagens utbud på språket mycket litet. Utredningen konstaterar att denna särbehandling utgör en avvikelse från Sveriges rättsligt bindande internationella åtaganden och anser av detta skäl, i likhet med utredningen om en stärkt minoritetspolitik (SOU 2017:60 s. 235), **att jiddisch ska ges samma ställning i sändningstillstånden som övriga nationella minoritetsspråk. Mot bakgrund av att utbudet på jiddisch är negativt särbehandlat idag är det rimligt att public service-bolagen ökar sin ambitionsnivå för språket framöver. Kommitténs uppfattning är därför att utbudet på jiddisch bör öka under nästa tillståndperiod i förhållande till den nivå som uppnås i slutet av nuvarande period.** Detta är något som Sveriges Jiddischförbund finner mycket angeläget! Den negativa särbehandling som jiddisch har utsatts för har tydligt visat sig just vid utfärdande av sändningstillstånd för Public Serviceföretagen.

Sveriges Jiddischförbund vill poängtera att programverksamhet på minoritetsspråk är en central del av public servicebolagens uppgift. En sådan verksamhet är ett fundament för arbetet med att revitalisera det nationella minoritetsspråket jiddisch. Denna verksamhet möjliggör för personer som tillhör den språkliga minoriteten att stärka sin språkliga och kulturella hemvist och därigenom få bekräftelse. Det är också ett sätt att synliggöra språken och därigenom de nationella minoriteter som talar dem. Dessutom är det av demokratisk betydelsefullt att kunna ta del av den pågående samhällsdebatten för de som inte fullt ut behärskar svenska.

Enligt det nuvarande sändningstillståndet ska det samlade programutbudet på de nationella minoritetsspråken samiska, finska, meänkieli och romani chib öka årligen fram till 2019 jämfört med 2013 års nivå och ökningen ska vara betydande – vilket också skett. En anledning till kravet om ökning av utbudet var att Sveriges erkännande av, och skyldighet att skydda och främja, de nationella minoriteterna borde avspeglas tydligare i sändningstillstånden. Utredningen föreslår att utbudet under nästa tillståndsperiod ska uppgå till minst samma nivå som i slutet av 2019, något som vi finner mycket viktigt.

Utredningen har av diskussionerna vid samråd med företrädare för de olika nationella minoriteterna dragit ett antal slutsatser av vilka Sveriges Jiddischförbund speciellt vill betona följande som mycket viktiga

- Public service är centralt för synliggörandet av de nationella minoriteterna, deras språk och kultur. Inga andra medier har samma relevans på området.
- Det är viktigt med en bredd i utbudet. Kravet på ett visst antal sändningstimmar fyller en viktig funktion för de nationella minoritetsspråken.
- Tvåspråkiga produktioner behövs för att revitalisera språken och synliggöra minoriteternas kultur. Tvåspråkiga program är också viktiga för att föräldrar och anhöriga till teckenspråkiga ska kunna lära sig teckenspråket.

Vad gäller kvaliteten på programutbudet så har bolagen uttryckt farhågor om att den riskerar att försämrats med krav på ökad kvantitet i utbudet. Sveriges Jiddischförbund instämmer emellertid till fullo i utredningens ståndpunkt att det bör föras in ett krav i sändningstillstånden om att utbudet på de nationella minoritetsspråken ska hålla en hög kvalitet. Ett viktigt sätt för bolagen att försäkra sig om hög kvalitet är att rekrytera personer med kompetens och erfarenhet av målgruppernas behov. Dessutom måste dialogen med berörda grupper genomföras kontinuerlig vilket inte alltid varit fallet.

Vidare vill vi, avslutningsvis, påminna om att *Utredningen om en stärkt minoritetspolitik* gör bedömningen att hänsyn bör tas både till kvantitet och kvalitet i bolagens kommande sändningstillstånd.

Stockholm den 16 oktober 2018

Jacob Kaluski
Ordförande

Bengt Mosesson
Styrelsemedlem